
VIERING / DIENST op Witte Donderdag 2 april 2026
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Orgel/Piano: Valeriya Zakopay
Kerkenraadslid: Arida van Oudenallen

Koster: Leon de Graaff
Predikant: Paul F. Thimm

Muziek

Welkom, mededelingen

Aansteken kaars

Zingen “Loof God, die zegent al wat leeft” **273:1,2,4**

Bemoediging en groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw is in eeuwigheid, die de verdrukten recht verschaft,
die de hongerigen brood geeft, die de gevangenen bevrijdt,
die de vreemdeling behoedt, die wees en weduwe staande houdt.

Genade, barmhartigheid en vrede zij ons allen,
van God, en van Jezus Christus, onze Heer
door de Heilige Geest, die onze gemeenschap versterkt en verbindt. AMEN

Zingen “Wat vraagt de Heer nog meer van ons?” **992 (alle 4)**

Gebed

God, U bent verborgen en soms zo ver weg.
En toch bent U ons nabij gekomen en herkenbaar geworden.
Er zijn momenten dat U meer vragen in ons oproept dan antwoorden.
En toch hebt U zichzelf kwetsbaar opgesteld in Jezus, die geleden heeft.
Het kwaad en de blindheid van mensen treffen U diep.

Eeuwige en Barmhartige, wij danken U, dat U ons begrijpt:
onze twijfels, ons onbegrip, onze angsten, onze vreugde..

We bidden U nu: neem de onrust en zorgen van alledag weg
en help ons om ons open te stellen voor U en wat U ons te geven hebt.
Raak ons in ons binnenste met uw boodschap
en met uw tekens van brood en wijn.
Laat ons toch door uw woord en gebaar moed, vertrouwen en troost scheppen
voor onze weg in de wereld – in Christus' naam. Amen.

Bijbellezing: Matteüs 26:17-30, 47-50 en 55-56

Zingen “Ik sta voor u in leegte en gemis” **942 (alle 3)**

Preek / overdenking

Zusters en broeders / lieve Gemeente,

I.

“Kun je aan het avondmaal deelnemen als er iets mis zit tussen jou en een ander?” Christenen hebben zich dat steeds weer afgevraagd - ook Doopsgezinden. En er zijn er die wegblijven van het avondmaal, omdat ze met iemand in onmin leven en het niet goed kunnen maken. - De **ander vergeven** en ook **jezelf** kunnen vergeven is moeilijk, soms te moeilijk of nog te moeilijk.

Is er **schuld** die **onvergeeflijk** is?” Of anders gezegd: “Bestaan er wandaden en schulden die **niet meer goed te maken** zijn, niet weer recht te zetten zijn?”

Of (een andere vraag): “Kun je iemand nog vertrouwen die jou heeft laten vallen, die jou in de steek gelaten heeft?”

Dat zijn **vragen** die **in mij** boven komen, als ik luister naar wat er tussen **Judas en Jezus** gebeurt, als ik nadenk over het onvoorstelbare **drama** dat zich tussen hen afspeelt.

II.

Om dit te verhelderen wil ik u **een verhaal** vertellen. Het is een verhaal uit onze tijd. Ik las het in de **Stern**, een Duits weekblad. (Stern, Nr.10, 1-3-2018, p.24-30)

Een **predikant** gaat met zijn gitaar naar een **verzorgingshuis** in Noord-Duitsland. Daar heeft hij een **zanggroep** gevormd.

Sommige ouderen bewegen hun rolstoelen in het ritme van de liedjes. De dominee zet het **eerste lied** in en de oude mensen **zingen mee**.

Niemand heeft in de gaten dat deze man met gitaar een **enorme schuld met zich meedraagt** en daarvoor in de **gevangenis** heeft gezeten.

“Het is de **grootste schuld** die er bestaat”, zegt hij zelf. Toen hij begin 20 was, had hij een vriendin, van wie hij eigenlijk niet van hield.” Hij droomde van **een leven in rijkdom** in Amerika. Alleen hij had dat geld niet.

En toen kreeg hij **een idee**. Hij ging met zijn vriendin **op vakantie** naar een land waar je op 18-jarige leeftijd kon trouwen. Ze sloten een **levensverzekering** af. Nog op de trouwdag nam hij haar mee op een **hoge rots**. Daar gingen ze zitten om naar de lichten van de stad te kijken. Toen zij het koud kreeg en opstond, voerde hij zijn **verschrikkelijke plan** uit en duwde hij haar **van de rots af**. – Vreselijk!

Voor de **rechercheurs** was het niet moeilijk om deze **misdaad** te bewijzen, ook al ontkende de man dat eerst. Hij werd **veroordeeld** vanwege **moord** en kwam in de **gevangenis**. “**Daar vond ik God** en kwam ik tot geloof” vertelt hij.

De gevangenismedewerkers spotten over hem: “Hoe plotseling je achter de tralies toch tot geloof komt. - Gevangenen hopen op voordelen en steun door de gevangenis-pastor.” - “Maar **bij mij was het anders**.” zei de man. Hij wilde heel graag **theologie studeren** en hij begon er al tijdens zijn gevangenschap mee.

Vaak **zit hij bij de ouderen** in het tehuis die hij bezoekt. - Hij is **hertrouwd** en heeft twee volwassen **kinderen**. Hij werkte **25 jaar als pastor** voor de protestantse kerk. Hij is nu **met pensioen** “Ik heb dit alles **eigenlijk helemaal niet verdiend**.” zegt hij.

En zijn schuld dan? - “**Schuld houdt nooit op**”, zegt deze man “zo is het **in ieder geval bij mij**. Een dief kan weer iets teruggeven en het goedmaken. - Maar bij mij gaat dat niet. Het is **onomkeerbaar**. Dat is een **last** die ik met mij meedraag.”

Na **16 jaren gevangenis** kwam hij terug naar Duitsland en wilde pastor worden. Aan de **bisschop** heeft hij alles verteld en die zegt: “Hij heeft open toegegeven dat hij een leven heeft verwoest. Wat hij zei is **geloofwaardig**. - Hij heeft spijt en is een ander mens geworden. Waarom zou hij dan zijn **leven lang uitgesloten** moeten worden?”

III.

Laten we nu teruggaan naar **Judas en Jezus**.

Ze zijn **vrienden**. Drie jaar lang zijn ze met elkaar opgetrokken, hebben lief en leed met elkaar gedeeld hebben, hebben **elkaar vertrouwd**. Hoe kon het **zo grondig misgaan**? - Was dat niet te voorkomen geweest?

Judas had een groot **zwak voor geld** en bezit. De evangeliën weten te berichten dat hij kasbeheerder van de discipelkring van Jezus was. **Waarom** heeft hij **Jezus verraden** aan de autoriteiten met een kus? – Ging het hem om **het geld**?

30 Zilverstukken is niet niets – sommigen zeggen dat dat minstens één maandloon was. Van begin af aan is **hebberigheid en geld oppotten** altijd een ernstige verleiding in de **kring om Jezus** en later **in de kerk** van Christus geweest.

Wat mij verbaast, is hoe **Jezus** met **Judas omgaat**. Jezus weet dat **Judas** hem voor geld zal uitleveren zodat de autoriteiten hem ter dood kunnen veroordelen. Wat een verschrikkelijk plan van Judas en wat een schuld. Hij wordt **medeverantwoordelijk** (medeplichtig) **voor de dood van Jezus**. Is **die schuld** goed te maken of te vergeven?

Jezus had Judas uit voorzorg eruit kunnen gooien. Maar Jezus gooit **Judas** er **niet uit**. Jezus excommuniceert Judas niet. Jezus **waarschuwt** van tevoren wel wat er mis zal gaan. **Toch** deelt hij **met Judas brood en wijn**, eet met hem het laatste avondmaal.

Alle andere leerlingen kunnen het zien dat Jezus **Judas** ondanks alles **niet verstoot**.

Mij verbaast ook, hoe Jezus met **Petrus** omgaat. Jezus weet dat ook **Petrus** hem zal afvallen...**puur uit angst** voor zijn eigen leven. Als de grond te heet wordt onder zijn voeten, zal Petrus Jezus - niet eenmaal, maar driemaal - in de steek laten en zeggen: “Ik één van Jezus, nee, ik ken die Jezus niet eens. Ik heb er niets mee te maken.” Ja, **alle leerlingen** zullen Jezus in de steek laten en vluchten.

Jezus had Petrus eruit kunnen gooien. Iedereen had dat begrepen. Iedereen had dat gedaan. Maar Jezus **gooit ook Petrus** er **niet uit**. Jezus waarschuwt Petrus: “eer de haan kraait, zal je drie keer ontkennen dat je bij mij hoort en ik bij jou.” – Jezus sluit Petrus en de rest van de leerlingen niet uit, maar viert avondmaal met hen.

Jezus laat mensen die falen niet vallen. - Nooit. Dat geeft ons, als gemeente van Christus, te denken.

IV.

En dan is er **nog iets opmerkelijks**, namelijk **hoe de leerlingen reageren** op Jezus.

Zodra Jezus zegt: “Luister, iemand van jullie zal mij uitleveren (Jezus zegt niet “verraden”, maar “uitleveren”!), worden ze **zeer verdrietig**.

Geen van hen zegt zelfverzekerd en stralend: “Dat zal mij gelukkig nooit gebeuren.” Eén voor één reageren ze en zeggen ze tegen Jezus: “**Ik ben het toch niet, Heer?** – ik toch niet?” - **Ook Judas** zegt dit zelfs als laatste: “Ik ben het toch niet, Heer?”

Ik proef iets van onzekerheid **in die woorden** van alle leerlingen. **Wie weet** wat voor beproevingen zullen komen? Wie weet of ze in hun geloof staande zullen blijven? Niemand kan voorspellen hoe jij/ik zal reageren - in een noodsituatie of in een crisis. “**Als ik me schuldig maak - wat dan?**”.

Er is dus **niemand** die kan beweren: “Jezus, mij zal dat niet gebeuren.” – Behalve **Petrus**. Maar we kennen hem, hij heeft een grote mond en een klein hartje. En daar heeft hij **later veel spijt** van. En **Jezus vergeeft hem** van harte en geeft hem toch een bijzondere taak.

En **Judas?** Ook hij zal heel veel spijt en **berouw** hebben over wat hij aangericht heeft. Hij zal naar de autoriteiten gaan om zijn vuile geld terug te brengen. Maar zij zullen hem glazig en **onverschillig** aankijken. “Dat is **jouw zorg**. Wij hebben daar niets meer mee te maken.”

Judas zal zijn **30 zilverstukken in de tempelcollecte** gooien, omdat dat geld hem niet gelukkig maakt. En de schuld zal hem opbreken. Hij is iemand die zichzelf nooit heeft kunnen vergeven. En hij zal ook nooit de vergeving van God kunnen aannemen. **Zijn leven eindigt tragisch**: hij slaat de hand aan zichzelf en **neemt zich het leven**.

V.

Als we **vandaag avondmaal met elkaar vieren**, dan is dat een kostbaar souvenir aan Jezus, een **erfenis van Hem**, om ons geloof, onze hoop en onze liefde te voeden.

Jezus zei over het **brood**: “Neemt eet, dit staat voor mijn lichaam voor jullie gegeven.” En Jezus zei over de **beker**: “Drinkt **allen** daaruit; dit staat voor **mijn levensbloed** (bloed, dat staat voor leven), dat ik voor jullie geef. Jullie schuld wordt vergeven. Dat heeft God beloofd. **Vergeet dat niet**. Het geldt **voor jullie allemaal**.”

Wat betekent dit voor ons? Wat betekent dit **in onze relaties**, naar de medemensen toe, naar iemand die **ons** op de een of andere manier **pijn gedaan** heeft?

Wij mensen hebben het **vaak moeilijk met vergeven**. Wie krijgt een nieuwe kans? **God** gaat veel en veel **verder dan wij mensen**.

Er zijn er misschien onder ons (en daar hoor ik ook bij), die dat soms **best moeilijk** vinden. Bij Christus kan dit, bij Hem mag iedereen aan tafel zitten. God gaat heel ver. **Dat is genade**.

Zusters en broeders, zo gezien is **avondmaal** met elkaar vieren een **krachtig teken** van **genade en vergeving**, een ritueel dat **ons verbindt met God** door Christus en **met elkaar**. - Brood breken en wijn delen ontvangen we zodat we kunnen leven en onze **kwetsbaarheid en onvolkomenheid kunnen verdragen** - onze eigen en die van anderen. Amen.

Gebed

Eeuwige, trouwe God!

Wij danken U, dat wij bij U allemaal uitgenodigd worden aan de tafel, zo verschillend we zijn - zelfs met mensen als Petrus en met Judas. Voor ons is dat moeilijk.

Wij danken U voor het vertrouwen van Jezus ondanks alles. Wij danken U voor de verbondenheid die U vanavond met ons wilt vieren, dat U erbij bent als wij brood en wijn delen.

God, wij bidden U voor de zieken en de stervenden en voor allen, die hen verzorgen. Geef hun kracht en moed – elke dag opnieuw. Wees bij de artsen en de familieleden.

God, wij bidden U voor allen die iemand moeten missen - iemand, die hen dierbaar is. Wees bij hen, geef hun kracht en troost om het leven aan te kunnen.

Er gebeuren verschrikkelijke dingen in de wereld: aanslagen, oorlogen, klimaatrampen, onrecht. Wij staan er radeloos bij, weten niet wat we kunnen doen. Wij bidden U: wees ons nabij. Geef ons kracht voor ontmoetingen en voor de nodige gesprekken. Geef ons vrede.

God, wij bidden U voor ons, die het soms moeilijk vinden goed met anderen om te gaan. Geef dat mensen die terugkeren in de samenleving genade vinden en een nieuwe kans krijgen.

Vergeef ons als het ons niet lukt een ander te begrijpen. Help ons een ander te dienen en te vergeven als die ons pijn heeft gedaan.

Maak ons open voor het voorbeeld van Jezus Christus, voor zijn waardigheid en ruimhartigheid in hoe hij anderen liefheeft. Amen.

Zingen “De tafel van samen”

385:1,2,3

Uitdelen van brood en bekers

Aanduiding en nodiging

We gaan samen de Maaltijd van Jezus Christus vieren.

Wij vieren deze maaltijd niet als teken van harmonie, maar als teken van hoop, niet omdat wij al zo'n perfecte voorbeeldige gemeenschap zouden zijn.

Wij luisteren naar de avondmaalswoorden die de apostel Paulus ons heeft overgeleverd - Paulus, die eerst de christenen wreed vervolgde, maar later een bekering meemaakte en zelfs een belangrijke leider van de gemeente van Christus werd.

Onze wereld maakt ons soms bedrukt en angstig, maar avondmaal vieren is een hoopvol teken dat onze gebrekkigheid overstijgt.

Wij verlangen naar Gods koninkrijk van vrede en gerechtigheid.

Daarom breken we brood en delen we de wijn met elkaar, om te danken en te gedenken, wat de Eeuwige voor ons heeft gedaan en in de toekomst zal doen.

Wij beseffen dat we afhankelijk zijn van God en dat we elkaar nodig hebben:

Christus is dienaar en gastheer, wij zijn zijn gasten.

Hij nodigt ons uit om van Hem te ontvangen.

Zo mogen we deze Maaltijd vieren

en zijn weg gedenken van dienen en liefhebben tot het einde toe.

Laten we luisteren naar de Inzettingswoorden: 1 Korintiërs 11:23-27

In de nacht waarin de Heer Jezus werd uitgeleverd
nam hij een brood, sprak het dankgebed uit,
brak het brood en zei:
"Dit is mijn lichaam voor jullie.
Doe dit, telkens opnieuw, om mij te gedenken.'

Zo nam hij na de maaltijd ook de beker, en hij zei:
'Deze beker is het nieuwe verbond dat door mijn bloed gesloten wordt.
Doe dit, telkens als jullie hieruit drinken, om mij te gedenken. '

Dankgebed en Onze Vader

Eeuwige, wij gedenken de weg die Jezus is gegaan.
Wij danken U voor het brood en de wijn/druivensap
deze tekenen van solidariteit,
die onze blik op U gericht houden en op onze medemensen.
Deze gaven voeden onze hoop op een betere toekomst,
en ze geven ons vertrouwen dat leven sterker is dan de dood en
liefde groter dan de angst.

Laten wij een hand op elkaars schouder leggen om samen het Onze Vader te bidden
(ieder in de versie die hem of haar dierbaar is)

<p>(oudere versie)</p> <p>Onze Vader die in de hemel zijt. Uw naam worde geheiligd Uw koninkrijk kome. Uw wil geschiede in de hemel, alzo ook op de aarde. Geef ons heden ons dagelijks brood. En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want van u is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid AMEN.</p>	<p>(versie van NBV 2006)</p> <p>Onze Vader in de hemel! Laat uw naam geheiligd worden, laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel. Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben. Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is. En breng ons niet in beproeving, maar red ons uit de greep van het kwaad. Want aan U behoort het koningschap, de kracht en de majesteit - in eeuwigheid.</p>
---	--

Delen van brood en van de bekere

- **Brood:** *"Bij de maaltijd nam Jezus brood,
sprak de zegen daarover uit,
brak het
en gaf het aan zijn discipelen."* ...uitdelen...
- *"En Jezus zei: 'Neemt, eet,
dit is mijn lichaam voor jullie gegeven;
doet dit om mij in gedachten te houden."* ...eten..

- **Bekers:** *"En Jezus nam een beker aan het einde van de maaltijd, sprak de dankzegging daarover uit, en gaf hun die." ...uitdelen...*
- *"En Jezus zei: 'Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed - voor jullie vergoten; doet dit, zo vaak als je die drinkt om mij in gedachten te houden.'" ...drinken...*

Heilstoezegging (naar Filippenzen 4:8-9)

Broeders en zusters,
al wat waarachtig is, al wat eerbiedwaardig is,
al wat rechtvaardig is, al wat ongerept is,
al wat liefelijk is, al wat welluidend is, -
als er enige deugd is, als iets lof verdient,
overweegt dát (..) brengt dát in praktijk;
en de God van de vrede zal met jullie zijn.

Zingen "De zon daalt in de zee"

253 (alle 3)

Opdracht en zegen

Laten we gaan - gedragen door de **liefde** van God
die ons verlangen naar **vrede** aanwakkert,
die ons **geloof** in een wereld voor allen sterkt.
Laten wij **vasthouden** aan zijn vrede en liefde
en in deze wereld **zijn getuigen** zijn.

*De genade van de Heer Jezus Christus,
en de liefde van God
en de gemeenschap van de Heilige Geest
zij en blijve met ons allen. Amen.*

Zingen "Gezegend gaan we nu van hier...Amen"
= melodie van 273 "Loof God die zegent al wat leeft"

Zingenderwijs 57

Gezegend gaan wij nu van hier,
en God gaat met ons mee
en geeft ons moed en levenskracht,
zo gaan wij niet alleen. Amen.

Doven van kaarsen